

A SZELECZI
S Z E L E C Z K Y
CSALÁD

Levéltári források és családtörténeti
dokumentumok alapján

Szerkesztette

Dr. Anka Mária

Lektorálta

Dr. Barsi Béla

Borító- és kötetterv

Bochnert Albert

Archív fotók

családi tulajdon

Kiadja

Szeleczy Ildikó

Minden jog fenntartva.

Tilos a kiadványt engedély nélkül sokszorosítani és terjeszteni

ELŐSZÓ

A családtörténetek, a családok kiemelkedő személyiségeinek életútjai, fontos szerepet játszanak nemcsak az adott család, de további generációik, sőt nemzetünk történetében is. Vannak családok, melyek a vidékük, településük életében is hosszasan vezető szerepet vittek, így az országos események, történelmünk alakítói és meghatározói voltak.

Kiváló példa erre a Felvidéken élő Szeleczy család több évszázados története, melynek legkorábbi ismert számai a 14-15. század fordulójáig visszavezethetők.

A család mindig a nemzetet szolgálta. Hazájukhoz, királyukhoz való hűségüket generációkon keresztül katonaként, a nehéz és válságos történelmi időszakokban is bizonyították. 1526-ban a mohácsi csatamezőn halt hősi halált a család Gergely nevű, korai leszármazottja. Nemzetük iránti hűségben mindig kitartva, a későbbi lázadások, felkelések (Thököly, Rákóczi) során, gyakran bebörtönzéseket is elszenvedtek. A 17. sz. második felében I. Márton Murány várában, István Szerencs várában, II. Márton pedig később, Szatmár várának védelmében került a kuruc felkelők több mint egy éves blokádja alá.

A Szeleczy család történetéből kiváló személyiségeket ismerhetünk meg, akik életútjuk során a legnehezebb körülmények között, „tüzes lángokon át” is teljesítették céljaikat. Mindez családjuk társadalmi elismerését és felemelkedését szolgálta. Legmagasabb szintre közülük II. Márton emelkedett, aki érdemeiért 1727-ben, feleségével Sokoray Erzsébettel együtt az uralkodótól bárói címet kapott.

Írásunkban genealógus szaktekintélyek lexikális dokumentumai alapján követjük a nemzetség leszármazását évszázadokon át, majd a XVIII. századtól először Heves megyei boczonádi ágat mutatjuk be. Friss, főként online szerzett családtörténeti kutatásaink alapján a Gömör megyébe áttelepült ágakból a III. György (+1689), majd IV. és V. György vonalát követve, Füleken, Ónódon, Felsővályon, Csoltón, Recskén, Rimaszombaton élt, és más jelentős felvidéki nemesi családokkal házasodott, szelecezi Szeleczyk három és fél évszázados történetét követjük. A ma élő Szeleczy leszármazottak száma olyan kiterjedt, hogy a különböző oldalágak követése már meghaladná jelen írásunk kereteit.

A CSALÁD SZÁRMAZÁSA

A család első ismert őse czarnovai Vajszkó Mátyás volt, aki a középkori Magyarország, Bács-Bodrog megyei Vajszka településről származott. (1)

Vajszka kora középkori falu volt a Magyar Királyság területén, a Délvidéken. A Vajsz folyó határolta nyugatról, emellett kevés erdővel és legelővel is bírt. Keleti része közvetlenül a Duna bal partján húzódó nádas, mocsaras, ártéri területen helyezkedett el. Árpád-kori alapítású hely volt, együtt a közvetlenül határos Bács városával, mely erődített várral rendelkezett és vármegyei, valamint püspöki székhely is volt. A közeli Temesvár 1307-23-ig, Károly Róbert uralkodása idején játszott kiemelkedő szerepet. Az ország fővárosa volt, 16 éven keresztül királyi székhely, teljes udvartartással, mely az ország középpontjából ide helyeződött át. Ez időben Vajszka is jelentős egyházas hely volt. Említi a korai, 1332-1337. évi pápai tizedjegyzék is, templomának Tamás nevű papjával.

A település elnevezését a tőle nyugatra lévő Vajsz folyótól kapta. A XIII. században e két folyó által határolt nádas, mocsaras területen sok „veise”, azaz halfogó rekesz volt használatos, a falu részben ezeknek is köszönhetné nevét. (2)

Magyarországtól végül a trianoni békeszerződéssel csatolták el. Jelenleg Szerbiához tartozik a Vajdaságban, elnevezése szerbül Bajčka, horvátul Vajska.

BÁCS-BODROG VÁRMEGYE TÉRKÉPE, VAJSZKA KÖZÉPKORI TELEPÜLÉS JELÖLÉSÉVEL

SZELECZ

XV. SZÁZAD

Vajszkó Mátyás, akit később a czarnovai előnévvel is jegyezték, az 1300-as évek legvégén, elhagyta születési helyét. Vajszkán és környékén, és a török általi harcoknak kitett dél-bácskai területeken - az iszlám 14-15. századi terjeszkedésével - az ott élő teljes népesség, így családja is, folyamatosan fenyegetettséggel, sőt a támadások, harcok esetén kihalással is számolhatott.

Ezt elkerülendő, több mint 600 évvel ezelőtti elvándorlásával, Vajszkó Mátyás igen meghatározó szerepet játszott családja történetében. Biztosította a család mai napig történő fennmaradását. Vándorlása, a középkori útvonalakat és a letelepedését is tekintve, eléggé valószínűsíthető. A Duna bal parti, kereskedelmi útvonalán haladt – Bács, Zombor, Baja, Kalocsa, érintésével - az ország védelmet nyújtó királyi központja felé, közel 500 kilométert hagyva maga mögött. A sebes sodrású és hatalmas folyón a Dunán nem kelt át, Pest, Vác, Zólyom városok után egyre északabbra vándorolt, hiszen a korai családi birtoklevelek szerint a 15. század elején már a felvidéken, Zólyom vármegyében tartózkodott, Zólyom vármegye 1339-től a Magyar Királyság közigazgatási területe volt. E területen, és a vele határos vidékek, Gömör, Liptó és Szepes folyóvölgyeiben a 14-15. század fordulóján, a szláv és a szepesi szász népesség mellett, saját falvaikban, magas kőváraik körzetében, mint várjobbágyok, magyar népesség is nagy számban élt.

Vajszkó Mátyás amint ezt előneve a „**csernovai**” is jelzi, először rövid ideig talán a Vág völgyében lévő, Rózsahegy melletti Csernován tartózkodott. Később a Garam völgyében, a zólyomlipcsei váruadalomhoz tartozó Szeleczen (Szelcse, 1877-től) kapott szolgálataiért **1402**-ben Széchy Gáltól, a zólyomi főispántól birokreszt.

Ezt követően **1443**-ban Gergely corbaviai gróf, Lipcse várának ura, kinek javai igazgatója volt, ismét megerősítette szelecczi részbirtokában. Az 1402-ben jelzett Széchy Gálról és családjáról, valamint az 1443-ban említett Corbaviai grófi családról, Nagy Iván családtörténeti köteteiben, több említés is olvasható. Corbaviai III. Pál Zsigmond király követe volt, unokáját Gergelyt, II. Ulászló király iktatta be Lipcse várába. Lipcse azaz Zólyomlipcse – Zólyom vármegyében Besztercebányához egy mérföldnyire található, ahol egy 50 öl magas sziklaszirten régóta állt a lipcsei vár, alatta a város és a hatalmas uradalom. A huszita harcokkal, pusztításokkal terhelt időkben volt itt gróf Corbaviai Gergely a várkapitány, akit 1442-1447-ig említenek a források. Lipcse vára a királyi kincstár tulajdona, Szelec faluval a zólyomlipcsei uradalomhoz tartozik, írja Fényes Elek geográfiai szótárában még 1851-ben is - megemlítve a Szeleczy család akkor romlodozóban lévő kúriáját is. (3)

ZÓLYOMLIPCSE VÁRA

1447-ben Vajszkó Mátyást, a korábban kapott szeleczi birtokában Hunyadi János kormányzóként is megerősítette. Ez időben (1446–1453) Zólyom vármegye déli részét Hunyadi János törökverő hadvezér és csapatai uralták.

SZELECZ FALU – ZÓLYOM VÁRMEGYÉBEN

A Szeleczen törvényesen szerzett és többször megerősített birtokról kezdte később a család a Szeleczi előnevet használni. Ugyanis az 1400-as évek elejétől a magyar névhasználatban a keresztnév mellett már igyekeztek pontosan megkülönböztetni mindenkit vezetéknévvel is, leggyakrabban a birtoka- vagy a lakóhelye nevével.

Míg a felvidéki szakaszon az élet egyre inkább pezsgésnek indult, a déli területeken az oszmán törökök portyákat és egyre több hadjáratot indítottak. Hunyadi János hadvezér vette fel velük a harcot 1441–43-ig, majd 1456-ban Nándorfehérvárnál fényes győzelmet aratott, ami több évtizedes békés időszakot eredményezett az országnak.

1487-ben feljegyezték, hogy **Szeleczy Vince** az Abaúj megyei Bátoron Báthory Lászlótól szerzett két jobbágytelket, melybe a jászói konvent iktatta be.

A SZELECZI SZELECZKYEK XVI. SZÁZAD

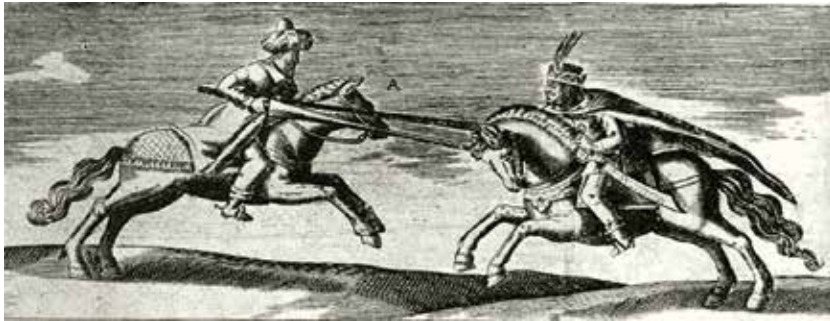

A törökök folyamatosan nyomultak a déli végekről egyre feljebb, az ország belseje felé. Hadüzenetükre a király II. Lajos, hadba hívta az egész nemzetet. Ennek ellenére mégis több mint kétszeres török túlerővel kerültek szembe a szervezetlenül és lassan, az egy-
sleges vezetés hiányában felvonuló magyar seregek

1526 augusztusában a Mohácsnál vívott csata óriási vereséggel végződött, e vesztes csatában esett el **Szeleczy Gergely**. A törökök az ország déli részét leigázták, a Délvidék népességének nagy részét kiirtották vagy elhurcolták, Vajszka lakosainak is több mint a felét megölték. Buda 1541-es bevétele után a török Baranya, Tolna, Pest és Fejér megye elfoglalásával már az ország nagyobb részét birtokolta. Az ország három részre szakadt, de Erdély különállása, a törököknek adózva megmaradt. A további országgrészek a felvidéki magyar területekkel az osztrák császár fennhatósága alá kerültek. Az országgyűlésben 1556-ban a rendek megszavazták, hogy a bécsi Haditanács irányítsa hadügyünket, így a végvári védelmi rendszer soknemzetiségű hadseregét is. A hadászatot az egyre növekvő számú végvárak szolgálták, ellenállni akarván az állandó török betöréseknek.

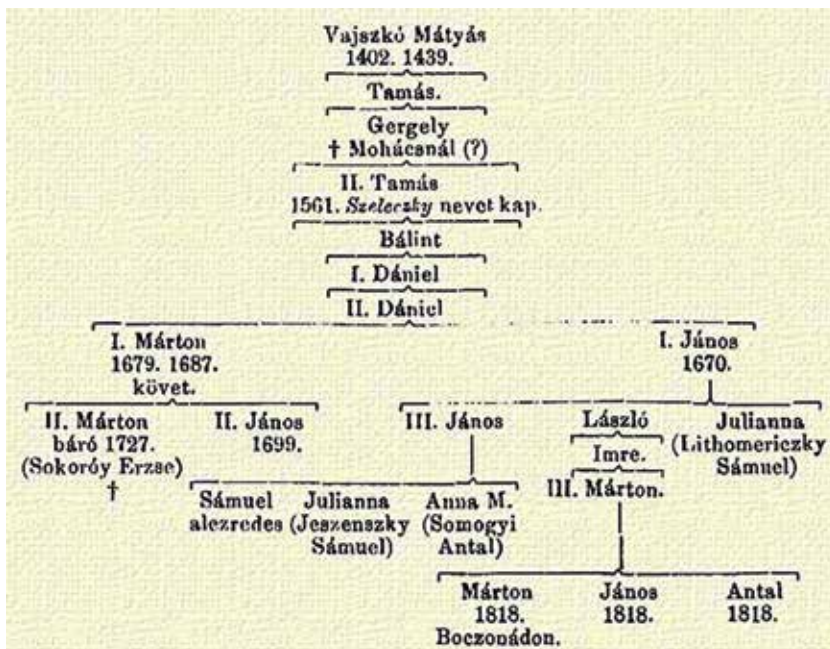
A család a továbbiakban is a zólyomlipcsei vár melletti, megszerzett birtokán Szeleczen élt, és a várat ért támadások, harcok során a közeli falut is többször pusztították a hadak.

1560-ban Szeleczen **II. Tamás**, gróf Nádasdy Tamás nádortól további birtokrészt kapott, majd a következő évben, **1561**-ben I. Ferdinánd király erősítette meg szeleczi birtokában. Ekkor a **család neve Szelecziről Szeleczyre változott**.

TÖRÖK ÉS MAGYAR LOVAS VIADALA. THEODOR DE BRY METSZETE 1614-BŐL

E korai századokról a család mindenkori letelepedési helyén vagy közelében zajló történelmi mozgalmak, harcok, természeti, gazdasági események vizsgálatával és feltárásával alkothatunk képet a családtörténet eseményeiről, az általánosan ismert – túlságosan is leegyszerűsített és hézagos – csupán a birtok- vagy egyéb más oklevelek kiadási éveit közlő, így az egyenes ági leszármazást sem pontosan rögzítő genealógiai tábla mellett.

A SZELECZI SZELECZKY CSALÁD LESZÁRMAZÁSA FIÚÁGON, A NAGY IVÁN KÖTETÉBEN PUBLIKÁLT, VÁZLATOS GENEALÓGIAI TÁBLA SZERINT (4)

Kiegészítő családi források szerint Szelezcky II. Tamás fiai Gergely, Ferenc, Bálint, János és II. György voltak. Az elsőszülöttek, Gergely és Ferenc korán meghaltak, ugyanis a családi genealógia szerint II. Tamás harmad szülött, Bálint nevű fiától vezetődik le a későbbiekben bővebben tárgyalt Pest-Pilis illetve Heves vármegyébe települő boczonádi bárói ág, a negyed szülött Jánostól pedig a Gömör-Kishont vármegyébe települt ág.

NEMESI OKLEVÉL XVII. SZÁZAD

Amint a dokumentumokban közölt évszámokból következtetni lehet **II. Tamás fia Bálint** valószínűsíthetően még az 1500-as évek utolsó harmadában élhetett. Bálint fia volt **I. Dániel**, az övé pedig **II. Dániel**, aki feltételezhetően az 1600-as évek elején született. Ezen időszakban 1606-52-ig, a Felvidéken - a török Portával megkötött béke következtében - viszonylagos nyugalom volt, a harcok szüneteltek. A család életében e békés időszakban jelentős esemény történt, ugyanis **Szelezcky II. Dániel**, 1637-ben, Zólyom vármegyében nemesi kiváltságlevelet kért és kapott, mely adómentességet biztosított a családnak, ugyanakkor a törvény szerint a nemeseknek, háború esetén, katonai szolgálatot kellett teljesíteniük.

A SZELECZI SZELECZKY CSALÁD LATIN NYELVŰ NEMESI OKLEVÉLE ZÓLYOM VÁRMEGYE, ZÓLYOM SZABAD KIRÁLYI VÁROSÁBAN KIÁLLÍTVA. EREDETI A MAGYAR NEMZETI LEVÉLTÁRBAN. (5)

1637. SZELECZKY II. DÁNIEL ÉS
CSALÁDJA NEMESI CÍMERE

A címer leírása: a pajzs kék udvarában jobbról magas szikla, melyről bal felé pegazus ugrik, hátsó lába nyomában forrás fakad, mely a szikla aljában elterülő tóba folyik. Ebben őrdaru áll, felemelt lábával követ tartva. A pajzs fölötti sisak koronájából páncélos, sisakos vitéz emelkedik ki, jobb kezében koszorút, a balban lándzsát tartva. A címer szimbolikája a család katonáskodó tagjainak hazájuk iránti, harcos elkötelezettségére utal. A magas kőszikla a nehéz időkben is bátor helytállásukat jelképezi, a görög mondavilág szárnyas Pegazusa a gazdájával együttes, csodás harci tettek véghezvitelét szimbolizálja. A lábával követ tartó őrdaru honfoglalás óta a magyarok fontos címerállata, a társaiért is áldozatot vállaló éberség szimbóluma.

Mindez a katonáskodó Szeleczy családban nem volt véletlen jelképrendszer. A nemesiséget megszerző család több katonát is kiállított, mert a törökkel háborúzó, három részre szakadt országban a harcok folyamatosak voltak. A végvárakban elhelyezett, több nemzetiségű végvári katonaság a „labanc” gúnynevet, a magyar hadseregetestekkel mostohán bánó osztrák parancsnokok fehér (le blanc) színű katonai egyenruhájáról kapta, holott közöttük jó magyar hazafiak – mint a Szeleczyek is - harcoltak. Velük szemben a Habsburg önkény és elnyomás miatti ellenállást választó magyar főnemesek (Thököly, Rákóczi) toborzott, lázadó katonái voltak a „kurucok”, akik gyakran a végvárakban szolgált, magyar vitézekkel is harcba keveredtek.

1678-ban Szeleczy II. Dániel fia **I. Márton**, mint I. Lipót király híve nem csatlakozott a Thököly féle nemesi felkeléshez, ezért Murány várában fél évig a Thököly párt foglya volt. E várban határozták el korábban – Wesselényi Ferenc vezetésével - a köznemesség vezérei, hogy a Habsburgok ellen szövetségre lépnek. Később, 1678-ban, a Wesselényi nyomába lépő, lázadó Thököly Imre seregei foglalták el Murány várát. Ez időben tartották itt fogságban I. Mártont. (6)

I. MÁRTON FOGSÁGÁNAK SZÍNHELYE, MURÁNY VÁRA,
17. SZ. METSZETEN

1679-ben, váltságdíj fejében sikerült I. Mártonnak kiszabadulnia a fogságból. Ezután fordult a sorsa, 1687-ben már – a császáriak kezén lévő - Zólyom város követeként lett ismert.

A SZERENCSI VÁR UDVARA

1681-ben a család másik tagját, Szeleczy Istvánt, a Szerencs várába betörő Thököly kurucok, a "pártosok" javaitól megfosztották, kirabolták és megölték.

A 150 éves török uralom után végül az egyesített európai seregek Budán, Savoyai Jenő vezetésével arattak győzelmet a törökök felett. Az ország teljes felszabadítása az 1699-es karlóczi békével fejeződött be, de miután a magyar rendek már az 1687/88-as országgyűlésen lemondtak a szabad királyválasztás jogáról, ezután el kellett fogadják a Habsburg-ház trónöröklését az ország felett.

1691. A garamszentbenedeki konvent 1691. április 10-én kiadott oklevele Szeleczy Tamást és társait ismét megerősítette a korábbi, szeleczi birtokában.

Egy másik ága a szeleczi Szeleczy családnak a XVII. században már **Pozsony vármegyében** élt. Közülük **Szeleczy Jakab 1619**-ben országgyűlési követ, 1622-ben Pozsony város jegyzője, majd 1637–39-ben főbírája volt. Ebből az ágból származott később a közhivatalt viselő **Károly**, aki a dokumentumok szerint 1848 előtt esküdött, majd adószedő volt Pozsony megyében.

SZELECZKYEK PEST-PILIS, ÉS HEVES VÁRMEGYÉKBEN

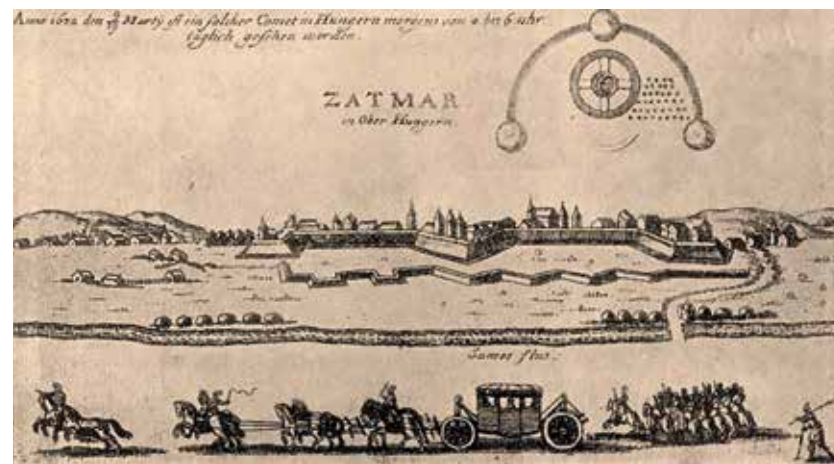
XVIII. SZÁZAD

II. MÁRTON KATONAI ÉS KÖZÉLETI SIKEREI, BIRTOKSZERZÉSE

Szeleczy I. Márton fia, **II. Márton (1677-1741)** elődei nyomán, szintén katonai pályára lépett. Először Dietrich von Glockelsberg császári lovas ezredében, majd a török elleni végvári harcokban is jeleskedő gróf Nádasdy Ferenc huszárezredében kapitány, később őrnagy volt.

1703-ban, Szatmár végvárában az 1200 fős császári huszárezred egyik őrnagyaként szolgálva, az osztrák császár ellen lázadó főnemes, a várat hosszasan ostromló II. Rákóczi Ferenc kurucainak fogságába került.

SZATMÁR VÉGVÁRA – KORABELI METSZET

A végvárat a kurucok körülzárták és 17 hónapig blokád alatt tartották, vizét elterelték, az élelmiszer utánpótlását elvágták. A nemesek nagy része nem állt Rákóczi mellé, mert a felkelést parasztlázadásnak tekintették. A verbuvált kuruc sereg, komoly tüzéség híján, alkalmatlan volt az ellenállás megtörésére és a végvár bevételére. A blokád idején II. Mártonnak kis csapatával sikerült kiszabadulnia, és kitörésük hírével - Várad, Arad, majd Szlavónia, Horvátország, Stájer ország érintésével - Bécsig eljutnia, ahol a főkapitányságokba sorolt királyi Magyarország hadseregét irányító Haditanács (Hofkriegsrath) székelt. Mindezt saját beszámolója alapján, a pálos szerzetes pap Csuzi Zsigmond írja le, Evangéliumi három kenyér című kötetének bevezető ajánlásában. Végül, a szatmári várba rekedt végvári katonák sorsa - a császáriak és a kurucok hosszas alkuja után meg egyezéssel zárult. Ezután, a rákövetkező év elején

1705. januárjában került sor a blokád feloldására, a várbeliek kiszabadulására.

II. Márton a későbbiekben elhagyta a katonai pályát, majd házasságot kötött és a közéletben tevékenykedett. Felesége, Sokoró Erzsébet Magdaléna (1665-1734) első férje, Daróczy István halála után házasodott össze Szeleczy II. Mártonnal, aki így tulajdonosává vált a Duna jobb partján lévő, Bölske és a Madocsa falvak birtokrészeinek, melyeket felesége hozott a házasságba.

1714-ben III. Károly királytól II. Márton, szolgálatainak elismeréseként, Pest megyében **Alberti** helysége királyi adománylevelet kapott nejével, Sokoró Erzsébettel együtt. Birtokba iktatását a korábbi tulajdonos, Váracskay András lázadó kuruc kapitány megvétőzte, és írásban kérte az albertieket, hogy az ő alattvalóinak vallják magukat. De azok Szeleczyhez pártoltak, ezért Váracskay 22 katonával három napra megszállta a falut, a lakosokkal elismertette jogait, és büntetésül 46 forintot fizettetett velük. A faluért folytatott harc végül a birtokosok meg egyezésével zárult. Váracskay András – 4500 forint ellenében – lemondott korábbi tulajdonáról, mely a királyi adománylevél birtokában végleg Szeleczy II. Mártonhoz került, aki boconádi birtokáról 18-20 katolikus magyar családot telepített át az ágostai hitvallású, szlovákok lakta Albertibe. Itt családjával letelepedve módos udvarházat építtetett, és birtokát további adományokkal fejlesztette. Ugyanakkor **Boczonádon**, **Pélyen**, és **Köteleken** is voltak még ezen időben szerzett birtokai. Majd hivatalainak helyén a fővárosban, **Pesten is vásárolt** házakat „Szeleczy Márton 1714-ben k. k. Obristwachtmeister des lobi. Nádasdy Regiments, vice Judicis Curiae és 9 évig Pestmegye alispánja 670 forintért vette meg a 156-dik számú házat. 52-ik szám alatt a mai Curia, eredetileg Proviandház volt. 1724-ben Brisler gróf cs. fő élelmezési biztos eladta Szeleczy Mártonnak 1600 forintot”. (7)

SZELECZI ÉS BOCZONÁDI SZELECZKY II. MÁRTON BÁRÓ

A vármegyei közéletben szerepet vállalva és tevékenykedve **Szeleczy II. Márton** pályáján egyre magasabb tisztségeket töltött be.

1717-26 Pest-Pilis-Solt vármegye **vice alispánja**, majd

1722-től al-országbíró kinevezést kapott a legfelsőbb királyi bíróságra

-Inclya Tabula Regia Judiciaria - mely a Magyar Királyi Kúria néven a legfőbb bírói hatóságot gyakorolta.

1723-tól Pest-Pilis-Solt vármegye **Országgyűlési követe és a Vallásügyi Bizottság tagja**.

1727. október 22. **Szeleczy II. Márton feleségével Sokoray Erzsébettel, bárói méltóságot kapott** az uralkodótól.

1730-tól a királyi tábla, a Kúria ülnöke.

BÁRÓ SZELECZI ÉS BOCZONÁDI SZELECZKY II. MÁRTON
CÍMERE A CÍMERBŐVÍTÉssel „PER ARDUA AT PROSPERA” –
KÜZDELMEKEN ÁT VEZET AZ ÚT A SIKERHEZ

BÁRÓ SZELECZI ÉS BOCZONÁDI SZELECZKY SOKORAY ERZSÉBET MAGDOLNA

BÁRÓ SZELECZI ÉS BOCZONÁDI SZELECZKY MÁRTON

„KÜZDELMEKEN ÁT
VEZET AZ ÚT
A SIKERHEZ”

SZELECZI ÉS BOCZONÁDI SZELECZKY II. MÁRTON
JELMONDATÁVAL KIBŐVÍTETT BÁRÓI CÍMER

A KÉZZEL RAJZOLT CÍMER ALSÓ RÉSZÉN
LÁTHATÓ A JELMONDATUL VÁLASZTOTT LATIN SZÖVEG

BÁRÓ SZELECZI ÉS BOCZONÁDI SZELECZKY II. MÁRTON CÍMERE ÉS CÍMERPECSÉTJE

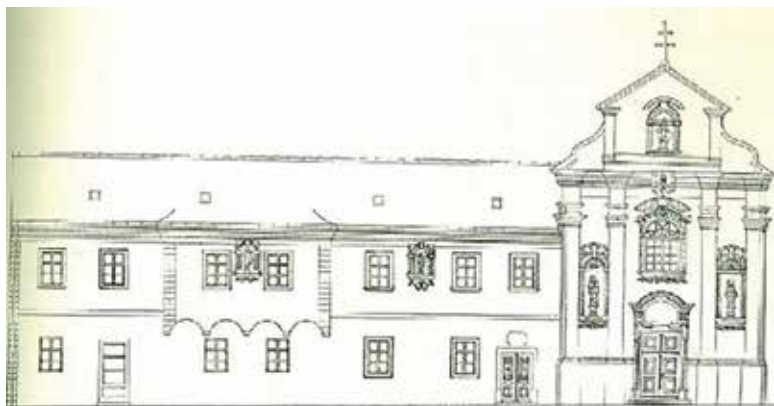
II. MÁRTON MECENATÚRÁI

1724-ben, a Vallásügyi Bizottság tagja. Anyagi támogatásában jelenik meg Csúzi Zsigmond pálos szerzetes pap, jeles egyházi szerző és szónok, Evangéliumi három kenyér című prédikációs gyűjteménye Pozsonyban - Royer János Pál, Salzburgból áttelepült nyomdász műhelyében. (8)

1738-ban, az 1734. július 24-én Pesten **elhunyt felesége, Sokoray Erzsébet Magdolna emlékére**, báró szeleczki és boczonádi Szeleczky II. Márton, mint császári és királyi tanácsos és ítélő táblabíró, **10.000 forinttal gyarapította** a Széchényi György püspök által alapított **győri Magyar Ispita kibővítését**.

A GYŐRI MAGYAR ISPITA ÉS TOVÁBBI ISPOTÁLYOK ALAPÍTÁSA

Ispita - ispotály, kórház - már a XVI. században is létezett Győrben. A „Magyar Ispita” alapítója Széchényi György győri püspök volt 1666-ban. Kizárólag magyar származású szegény férfit és nőt fogadtak be, a bennlakók szükségletein túl életükre, erkölcsükre is gondot fordítottak. 1678-ban a győri Káptalan vette át az Ispita felügyeletét, a hozzá tartozó Szent Erzsébet kápolnával.

A GYŐRI MAGYAR ISPITA

Az Ispitának önálló jövedelme nem volt, adományokból tartották fenn. A második alapítóként tisztelt báró Szeleczky II. Márton és felesége nagyértékű támogatásának is köszönhetően 1738-ban a 31.000 forintot is meghaladta az alapítvány vagyona, melyet az Ispita bővítésére, a Szent Anna és Szent Erzsébet templom építésére költöttek. Ekkor az adományozó báró elkészíttette elhunyt feleségével páros, barokk portréjukat, címerábrázolásukkal. (Az adományozó báró Szeleczky házaspár portréi mintegy 200 év után kerültek elő a győri templom padlásáról. A festményeket ekkor vásárolta meg az egyik Szeleczky leszármazott, így a portrék a késői utódokhoz kerültek.) A festményeken megjelenő latin kíséző szöveg méltatja az adományozókat, de az 1738-as évszám csupán Sokoray Erzsébet portréján jelenik meg.

AZ ISPITA MÁIG MEGLÉVŐ ÉPÜLETE GYŐR BELVÁROSÁBAN

Ugyanekkor II. Márton végrendelkezik is, végrehajtásával a pannonthalmi főapátot bízta meg. (9) Magyar nyelven írja, hogy 61 éves korában akart kertjében kápolnát kriptával építtetni, vagy ha előbb meghalna, a „ferenczieknél” kíván eltemettetni. Pesti házát ispotálynak szánta „annyi szegényre, mint a mennyi benne elfér, és a hagyott érték kamatjából eltartható; ha pedig ez Pesten nem lehetne, akkor Szeleczre vitessék át”. Gondoskodott „ételre és ruházatra nézve, a férfiaknak süvege, az asszonyoknak fejre valójuk, lengyel szűz patyolattyuk legyen”. (10)

Ezen ispotályokat megelőzően báró Szeleczky II. Márton és felesége Alberti birtokukon már alapítottak és működtettek falusi ispotályt. Erről a falu bírójának Kovács Pálnak, és nótáriusának 1768-ban, Mária-Terézia Úrbéri pátensére adott jegyzőkönyvi válaszában olvasható, hogy „helységünkben akkori földes urunk által készített ispotályban lévő 12 koldusok számára...” is kötelezettségeik vannak. (11) Az Albertiben lévő ispotály évtizedekig működött, 1796-ban Vályi András Magyar országnak leírása című művében is említi, mint „különös, és ilyes helyen ritka Fundatziót”. (12)

Birtokosként **Szeleczky II. Márton** földesúr Albertiben, ahol az evangélikusok 1711-től tartottak fenn iskolát, kötelezően elrendelte és támogatta az elemi népiskolai oktatást. 1731. január 7-én kiadott rendeletéből: „Látván a falu lakosságának ostobaságát és műveletlenségét, elrendelem és megparancsolom... minden Alberti lakos saját gyermekeit Isten félelmében nevelje ifjúságától fogva. A fiúkat és leányokat egyaránt 6 és 7 éves koruktól 12 éves korukig járassák iskolába. Ott megtaníttják őket olvasni, írni és számolni. ... A tanító fizetést kap a földesúrtól.” (13)

Felesége halálát követő későbbi években, a kor szokásának megfelelően, az özvegy báró Szeleczky II. Márton ismét házasságot kötött. Második felesége benedekfalvi Kiszy Judit volt. A házasságkötés után röviddel,

1741-ben, báró szeleczki és boczonádi Szeleczky II. Márton elhunyt. Utódja nem lévén, vele kihalt a bárói ág, a főúri rang tovább nem öröklődött. Boczonádi, Alberti, és egyéb birtokait, javait egyenlő részben unokaöccseire, Sámuelre és Imrére örököltette. Szeleczky Sámuel katona volt, Szeleczky Imre vagyonát a fia **Szeleczky III. Márton** kapta.

BOCZONÁDI SZELECZKY III. MÁRTON

Örökségével, nagybátyjához hasonlóan, példamutató mecénásként gazdálkodott. Boczonádon családjának 16 boltozatos szobás, freskódíszes, tekintélyes barokk kastélyt, a falunak pedig templomot építtetett. Egerben, a minoriták templomának építését támogatta a főoltár vörös márvány oltárasztalának készíttetésével - előlapján a Szeleczky címerrel - valamint segítette Alberti falu földrengés sújtott templomának újjáépítését is

III. MÁRTON ÉPÍTKEZÉSEI ÉS MECENATÚRÁI

Boczonádi kastélya építésével Szeleczky III. Márton 1760-ban a luganói származású Quadri Kristóf gyöngyösi mestert bízta meg. Az öt holdas birtokon álló hatalmas U alakú épület a vidéki barokk kastélyépítészet egyik remekműve.

A BOCZONÁDI SZELECZKY KASTÉLY MAI TÁVLATI KÉPE

A főépület kétszintes, manzárdtetős és L alakban oldalszárnyakkal közrefogott. A kastély 16 szobás, helyiségei boltozottak. A duplaszintes udvari homlokzatot kocsí aláhajtó és mellvédés tornác díszíti. A kastély főbejárat felől nyíló nagytermet és a kocsí aláhajtó csehsüveg boltozatú mennyezetét korabeli, rokokó freskók díszítik. A nagyterem mennyezeti freskójának barokkos, vázadíszes balusztrádjai mögött megjelenő játékos, rokokó alakok a négy évszaktot jelenítik meg, míg körülöttük színes madarak repkednek.

A TAVASZ BÁJOS NŐALAKJA

AZ ŐSZ ROKOKÓ FÉRFIALAKJA

A BOCZONÁDI SZELECZY KASTÉLY MAI TÁVLATI KÉPE

Festőjük nem szignálta a képeket. A freskókat a szakirodalom korábban a Quadri Kristóf építésszel együtt dolgozó Beller Jakab gyöngyösi festő munkájának tulajdonította. De több barokk szakértő egybehangzó vizsgálati eredménye szerint ez teljesen kizárt, mert a gazdag ornamentikát nélkülöző freskók kualitasukban elmaradnak Beller freskóitól, ugyanakkor elképzelhető, hogy egyik tanítványának, festősegédjének munkái. (14) A dekoratív falképek festőjét jelenleg ismeretlen, vidéki kismesternek tartják.

1798-ban Szeleczy III. Márton elhunyt. Birtokait fia, **Szeleczy IV. Márton** örökölte, aki 1801-ben Albertiben lévő birtokrészét eladta, és boconádi gazdaságát bővítve a kastély déli oldalán lovardát építtetett. 1818-ban bekövetkezett halála után - gyermekük nem lévén - özvegye, Gosztonyi Apollónia a kastélyt testvéreire örököltette. Ezt követően, hosszú évtizedekig a Gosztonyi család maradt a birtok tulajdonosa.

Végül a kastély a viharos történelmű 20. század közepén állami tulajdon lett, és sokáig általános iskolaként használták. Jelenleg az épület felújításra vár.

SZELECZKY III. MÁRTON TEMPLOMÉPÍTÉSEK TÁMOGATÁSA

1767-ben **Szeleczy III. Márton** a régi boconádi templom helyett egy új, tágasabb templom építésébe kezdett.

Az új templom alapkövét 1768. április 9-én rakták le. Az Eszterházy püspök által jóváhagyott templom tervét Quadri Kristóf dolgozta át, ez alapján **épült fel az új templom 1770-ben, boltozatos toronnyal, kriptával, három oltárral.** A főhomlokzaton, a bejáratú ajtó fölötti domborművön, a Szeleczy család címere.

Az 1806-10 körül készült jegyzőkönyvek jó állapotú, tágas, szilárd építményként tüntetik fel.

BOCONÁD
- KATOLIKUS
TEMPLOM

EGER - MINORITA TEMPLOM

Egerben a Páduai Szent Antal barokk **minorita templom** építéséhez 3000 ezüstkoronával járult hozzá **1773**-ban.

Ezért a templom vörös márványból készült **fő oltárának elülső oldalára a márványból kifaragott Szeleczy-címer** került.

ALBERTIRSA - EVANGÉLIKUS TEMPLOM

Albertirsai birtokán 1774-ben az evangélikus hívek templomépítését is segítette, melyhez telket és 30 ezer darab téglát adományozott.

SZELECZKYEK GÖMÖR-KISHONT VÁRMEGYÉBEN

Az előző század második felétől nemcsak a töröktől elfoglalt területeken, de az addig harcoktól megkímélt Felvidéken is pattanásig feszült volt már a politikai helyzet. A törökökkel 100 éve háborút viselő ország népessége egyre meggyötörtebben viselte a Habsburgok és törökök uralmát, a kivetett adókat és sarcokat. A Wesselényi féle, főúri összeesküvés után Thököly Imre felkelése már a középrétegeket is bevonta az ellenállásba. A ki nem fizetett zsold miatt végvárat elhagyó és bujdosásra kényszerült, életüket gyakran tolvajlásból tengető katonák csatlakoztak a „pártütők” felkeléséhez, a kuruc mozgalomhoz. A parasztság elégedetlenségét, elviselhetetlen terheit a növekvő adók csak fokozták és terelték a kurucok ellenállásához, a későbbi Rákóczi szabadságharchoz, melynek katonai vezetője a korábban még királyhű gróf Károlyi Sándor volt.

A **köznemes szeleczi Szeleczyk** keresték azokat a békésebb vidékeket, ahol az egyre növekvő számú család fiatalabb generációi házasodásuk után letelepedhetnek és megélhetésükhöz biztonságosabb területet találnak.

A **XVIII. sz. elején** a törökök kiűzése, a felszabadító háború és a kuruc kor harcainak, pusztításainak következtében az ország nagy részén a korábbi mezőgazdasági területek gazdáik nélkül, paragon maradtak. Ezeken a területeken hatalmas földbőség és munkaerőhiány keletkezett, ami vonzotta a földínséggel küzdő felvidéki nemeseket, és a jobbágyterhekkel sújtott lakosokat. Az 1711 utáni években mindenhol valóságos vándorlás, majd áttelepülés indult meg a gazdátlan földek és falvak irányába.

Az egyre kiterjedtebb Szeleczy család fiatalabb tagjai új területeken, más megyékben kerestek biztosabb megélhetést. **„A kevésbé termékeny zólyomi földeket elhagyva a termékenyebb Sajó völgyet vették célba”** írja dr. Hoznek János családtörténeti kötetében. Kutatásai, a különböző megyei levéltárakban valamint a család régi okmányai alapján, kiterjednek a házasságok révén kapcsolatba került, más felvidéki köznemesi családokra. „A Szeleczyk jól választották ki feleségeiket is. Az idők folyamán olyan tekintélyes nemesi családokkal kerültek rokonságba, mint a Szent-Iványi, Kubinyi, Hanvai, Horváth Mladinovich, stb.” Kéziratosa köteté máig is alapvető forrásmunka. (15)

A Szeleczy család leszármazásának összeállítását Szeleczy Sándor zádorházai lakos genealógiai táblázata alapján közli, mely szerint „II. Tamás után a család két fő ágban folytatódik. A Bálint ágán születtek... a Heves megyei Boconádot vették birtokba. Bálint testvéröccse, II. János utódai viszont, a törökök eltakarodása után a Sajó völgyébe”, Gömör-Kishont vármegyébe áttelepülve, házasságaik révén, több településen is birtokrészt szereztek. A továbbiakban II. János leszármazottainak fő ágát követjük végig – fia, az 1689-ben elhunyt III. György, majd a IV. György utódaitól – a XVIII. századtól Szeleczy Árpádig, illetve gyermekeik nyomán napjainkig. Természetesen itt is vannak oldalágak, melyek kiváló életpályát futott leszármazottait is bemutatjuk.

Szeleczy IV. György elhagyta Szelecset, a régi birtokot és a XVIII. század elején már Fülekben él családjával.

FÜLEK

FÜLEK VÁRA

A város katonai és politikai szerepe a XVII. század derekán egyre csak erősödött. **Fülek menedéket jelentett a nemeseknek, akik a veszélyeztetett területekről érkeztek.** A század első felében a környékbeli vármegyék itt tartották nemesi közgyűléseiket.

ÓNOD

ÓNODI VÁR A SAJÓ ÁRADÁSA IDEJÉN

Szeleczy V. György, IV. György fia, a Nógrád megyei Fülekől mintegy 100 km távolságra költözött családjával, és a **XVIII. század elején** egy ideig a Sajó völgyében, Ónodon telepedett meg.

Ónod, középkori város, **Borsod vármegye** első kővárával. II. Rákóczi Ferenc által ide összehívott, 1707-es országgyűlés küldöttei - a Sajó áradása miatt - nem tudtak a várba bejutni így a közeli Köröm falu mezején ülészek, és itt mondták ki a Habsburg-ház trónfosztását.

A Sajó nagy vízhozamú, sebes, sok kanyarulattal rendelkező folyó, túl gyakran lépett ki a medréből és még a földutakat is rendszeresen elmosta. Talán éppen a rendszeres és veszélyes áradások miatt **V. György családjával**, gyermekeivel Mihállyal, Józseffel és VI. Györggyel Ónodról északabbra, **Bikkszögre, a Vály völgyébe költözött**. Itt a völgy kis házai és kertjei dombok tetejére húzódva, úgynevezett szeres településrendszert alkottak. Egy-egy házcsoporthoz, azaz szernek, külön neve volt. Köztük a legnagyobb, legnépesebb Felsővály volt, a települések legkorábbi, még a tatárjárás után emelt közös épületével, a fallal bekerített, az állandó hadvonulások miatt erődített templommal.

FELSŐVÁLY-BIKKSZÖG

FELSŐVÁLYI REFORMÁTUS ERŐDTEMLOMA

A XIX. század közepén Fényes Elek leírása szerint:

„Felső-Vály, magyar falu, Gömör vármegyében, Bikszöggel van összekapcsolva.

A lakosok száma 522-re megy, ezek közül: 500 református, 16 katolikus, és 6 evangélikus. Mindnyájan tisztán beszélnek magyarul.”

Szeleczy Mihály, V. György elsőszülött fia **1736-ban**, mint választott presbiter, családjának képviselőjeként a bikkszögi nemesekkel együtt, aláírta a Felsővályi Református Egyház nevezetes „Transactio”-ját, mely a felsővályi református egyház szabályrendszere és erkölcsi útmutatója volt. Ennek betartása és betartatása az egyház tagjai számára kötelező jelleggel bírt, ugyanakkor az előírások megszegőinek büntetését is meghatározta. (16)

CSOLTÓ

CSOLTÓ - KISNEMESI FALU

Szeleczy Mihály és felesége Hanvai Sándor Katalin 1736-ban kötnek házasságot. A felsővályi egyház anyakönyvében szereplő gyermekeik Éva és Klára (ikrek, születtek és meghaltak 1737-ben), további gyermekeik VII. György (sz. 1739), Mátyás (sz. 1742), és János (sz. 1745), később Csoltón telepedtek le.

Borovszky monográfia-sorozatának Gömör-Kishont vármegyét tárgyaló része szerint:

*„Csoltó, Sajó-menti magyar kisközség, 93 házzal és 554, túlnyomó számban róm. kath. vallású lakossal. E községről már 1291-ben találunk írott nyomokat, a mikor Choltow alakban van említve. 1405-ben a Basó család a birtokosa, 1427-ben Colthow néven említik. Innen veszi előnevét a Ragályi család is, mely már a XV. században a község földesura volt. A Basó és a Ragályi család még a múlt század első felében is birtokos itt, de kívülök még a Kiss, Ludman, Bartók, Bónis, Kálniczky, Kerepesy, Szuhay, **Szeleczy**, Oroszlányi, Sebe és Sághy családoknak is van itten birtokuk. Az 1706 november 25-26. közötti éjjelen itt halt meg II. Rákóczy Ferencz Basó Gábor házában, a mikor a rozsnyói tanácsülésbe utazott. **Kubinyi** Géza orsz. képviselőnek és Hevessy Sándornak van itt nagyobb birtoka. (17)*

Az 1739-ben született **Szeleczy VII. György** Csoltón **házasságot köt Gábel Katalinnal**.

Gyermekeik közül :

- Anna nevű lányuk (1760), után megszületik elsőszülött fiuk

- **István 1765-ben**, és Zsuzsanna lányuk.

A család több generáción keresztül a kismemesi birokos családok alkotta településen él, saját birtokán gazdálkodva.

Szeleczy István földbirtokos (Csoltó, 1765-18..?) később ugyanitt megházasodik **Horváth Mladosevits Borbálával** (1781- 18..?), fiuk születik 1808-ban, István.

Ifj. Szeleczy István később öröklé a családi birtokot, gazdálkodik, ugyanakkor megyei tisztséget is kap mint táblabíró. Nagy tiszteletet és tekintélyt jelentett e hivatal, melyet a köznemesség felső és tehetősebb rétege kapott.

CSOLTÓ TEMPLOMA

SZELECZY ISTVÁN
TÁBLABÍRÓ PECSÉTJE

XIX. SZÁZAD

„Úgy tűnik, – írja dr.Hoznek János – már a XIX. századdal kezdődően elkezdett hanyatlani a korábbi földbirtokos rendszer és lassan kialakul a dzsentri réteg. A birtokos hivatalt vállal a megyénél, a városnál. Így lesz István (1808-1866) táblabíró, fia Dénes (1838-1917) főadószedő, unokája Árpád (1868-1936) - jogtudományi végzettséggel - már főállást tölt be Rimaszombatban az árvaszéknél.” (15)

Szeleczy István táblabíró, földbirtokos (Csoltó, 1808 - Csoltó 1866) Csoltón, **1837.** november 15-én nőül vette **Zádorfalvi Deme Teréziát**.

Fiuk születik

- **Szeleczy Dénes** 1838-ban.

Deme Terézia portréját **Orlay Petrich Soma**, a magyar történeti festészet jeles alakja, Petőfi barátja festette meg.

ZÁDORFALVI
DEME TERÉZIA

NAPRÁGY

Szeleczy Dénes (1838-1917) földbirtokos és a megyénél főadószedő hivatalnok itt él, a Naprágyhoz tartozó székipusztai birtokán családjával, **felesége Liptószentiványi Szentiványi Piroska** volt. Elsőszülött **fiuk, Árpád** Recskén született 1868-ban. További gyermekeik még Zoltán és Jolán (mindketten a Kubinyi családból választanak hitvest maguknak), és István, valamint Béla is.

NEMESI KÚRIA A XIX. SZÁZAD ELEJÉN, NAPRÁGY

Naprágy jelenleg szlovákiai falu, a magyar határ mellett a besztercebányai kerületben fekszik. A középkorban a gömöri uradalom része volt. A XV. sz. elejétől a Naprágyi család birtokolta. A XVI. században török uralom alá került, ezután **kisnemesi község volt**.

A XIX. század közepének egyik nagy találmánya volt a fotográfia, mint képrögzítési eljárás feltalálása. Legkorábban jeles arcképfestőink próbálják ki, és a művészi ábrázolás egyik formájaként használják. 1840 után Pesten, a Felvidéken és Erdélyben is nyíltak fotóműtermek, de vándorfényképészek is ajánlották szolgálataikat az úri közönségnek, akik a családtagokról készült festmények mellett e korai fotográfiákat is féltve őrizték.

LIPTÓSZENTIVÁNYI SZENTIVÁNYI PIROSKA
(1844-1913)

RECSKE

1868-ban itt született **Szeleczy Árpád**, Szeleczy Dénes földbirtokos, főadószedő, és neje Szentiványi Piroska első gyermeke

Gömör-Kishont vármegye monográfiája szerint:

*„**Recske, Sajó-völgyi magyar kisközség**, 46 házzal és 238 ev. ref. vallású lakossal. E község nevét 1347-ben kétféle változatban találjuk, ú. m. Rechke, Rekche. Recske birtokosai 1427-ben a Recsky család, 1436-ban pedig a Szalonnay és a Csetneky család. A 15. század közepén a Tekes, Szalonnaya Szény és az Ományi családok. Később a Jankovics, Hubay, Biró, Héthy, Csiszár, Czakó és a Nagy családok voltak a birtokosai, most pedig Walther Gyulának és Balázs Lajosnénak van itt nagyobb birtoka. A községben levő ev. ref. templom 1692-ben épült. A község postája és vasúti állomása Kövecses.”*

RECSKE

Később a Szeleczy család Recskéről Rimaszombatra költözött.

SZELECZKY ÁRPÁD

(1868-1936)

Megyei tisztviselő, árvaszéki elnökkhelyettes.

Szeleczy Árpád 1897. október 14-én Székesfehérváron jogtudományi államvizsgát tett, utána köztisztviselőként a vármegyénél helyezkedett el.

XX. SZÁZAD

A Szeleczy családra meghatározó módon hatott az új évszázad. Az I. világháború után a Trianoni békeszerződéssel az ország elvesztette területeinek nagy részét. Szeleczy Árpád családjának birtokai az országhatáron kívül kerültek, így a kitelepítések után a családtagok a fővárosba költözve kerestek biztosabb megélhetési forrást. E században a nők egyre inkább meghatározó szerepet vállaltak nemcsak család, de a társadalmi életben is. Szeleczy Zita filmszínésznőként lett világhírű, a család nőtagjai közül a későbbiekben Piroska, Ildikó és Andrea futottak be értelmiségi életpályát.

Szeleczy Árpád (1868-1936) – írja Dr.Hoznek János – „főállást tölt be Rimaszombatban az árvaszéknél. Gyakran ülésezik a megyeházán, melynek a földszintjén az utca felől van a Miskolczy cukrászda, ahol megismerkedik a tulajdonos lányával, a szép Miskolczy Máriával.”

RIMASZOMBAT FŐTERE A MISKOLCZY CUKRÁSZDÁVAL
A XIX. SZÁZADBAN

MISKOLCZY MÁRIA

(1881 – 1959)

SZELECZKY ÁRPÁD ELSŐSZÜLÖTT FIÁNAK:
ALADÁRNAK AZ ÉDESANYJA

SZELECZKY ALADÁR
(1903-1972)

és
neje

ALEXAY JOLÁN
(1909-1985)

Szeleczy Árpád **első fiúgyermeké Szeleczy Aladár** (1903-1972, anyja neve: Miskolczy Mária), **akinek Alexai Jolánnal (1909-1985) kötött házasságából két leány született: Ildikó (sz. 1935) és Andrea (sz. 1936).** Fiútestvérük nem volt, aki ezen ágon a Szeleczy nevet tovább vihette volna. Szeleczy Ildikó és Szeleczy Andrea leszármazottaikkal a jelen generációt képviselik.

Később **Szeleczy Árpád** (szül. Recske 1868-1936) Adorján Margittal (sz.1884) kötött házasságot 1905-ben.

SZELECZKY ÁRPÁD

GÖMÖR VÁRMEGYE ÁRVASZÉKI ELNÖKHELYETTES ÉS FELESÉGE

ADORJÁN MARGIT

A biztonságos békeidőknek a trianoni békeszerződés vetett véget, a felvidéki magyar családok egy részét hontalanná téve. A Szeleczy családot is áttelepítették a csonka Magyarországra, de még ingóságait sem vihették magukkal. (18)

szeleczi és boconádi Szeleczy Árpád

Csonka-Gömör vármegye ny. h. árvaszéki elnöke

folyó évi november hó 19.-én este 7 órakor, rövid szenvedés után az Úrban elhunyt.

Drága hűtőnk földi maradványait folyó évi november hó 21.-én délután 1/4 órakor fogjuk a X. ker. új köztemető halottsházában a református egyház szertartása szerint megáldani és ugyanazon temetőben örök nyugalomra helyezni.

Budapest, 1936. november hó 20.-án.

Aldás és béke drága poraira!

Szeleczy Zoltán	Szeleczy Ferenc,	felsőkubinyi és demjénfalvi
felsőkubinyi és demjénfalvi	nejével nemes Oláh Magdával	Kubinyi László
Kubinyi Lászlóné	dr. Szeleczy István, apjával	őzv. Szeleczy Istvánné
Szeleczy Jolán	lipószentiváni Szent-Ivány Margittal	született alsókői és jeczniczkei
testvéréi	dr. Nádor Niklitch Istvánné	Tarnóczy Izabella
őzv. otrokocsi és perbesházi	született Szeleczy Marianne,	sógora és sógorú
Adorján Lőrincné assz. apácfalvi	gyermekével Marianneval	
és terecskei Friderczky Matild	unokáival és huga	
anyósa		

Lakás: VIII. Nap-utca 24.

Községi temetőzési intézet: VIII. Baross-utca 67. Telefon: 1-303-17.

A SZELECZKY ÉS ADORJÁN CSALÁDOK

Családjaik történetét a legutóbbi időben leszármazottjuk, dr. Barsi Béla dolgozta fel és publikálta. (18) A családok az oldalági rokonsággal együtt ma már igen terjedelmes családfát eredményeznek - írja a szerző. Kutatásaiból, írásaiból összeállított válogatást közlünk az alábbiakban.

Szeleczy Árpád és családja Rimaszombaton gondtalanul élt. E békés időszakban született fia Adorján (1906), és leánya Piroška (1908). A békés biztonságna egyszerűen véget vetett a trianoni békeszerződés. Miután nem tett esküt a cseheknek, családjával kitelepítették a csonka Magyarországra.

Dr. Szeleczy Adorján (1906-1981) végigélte a szülői ház elvesztését, kiutasításukat a szülőföldjükről. Jogi diplomát szerzett, de végzettségének az új rendszerben nem vehette hasznát, műszaki rajzolóként dolgozott Budapesten.

Szeleczy Piroška (1908-1992) tehetséges ipar-és képzőművész volt. Az 50-es években Rimanóczy Gyula építész mérnök műtermében dolgozott. Férje Barsi Rodriguez Ödön volt, gyermekük Dr. Barsi Béla orvos családfakutató.

ADORJÁN – SZELECZKY – FRIDECZKY CSALÁDOK LEVÉLTÁRI ANYAGA

Az Országos Levéltárban lévő fond három család levéltári anyagából tevődik össze. A Gömör megyei Adorján, és a Zólyom megyei Szeleczy család mellett a Nógrád megyei Frideczky család a harmadik. Ez utóbbira vonatkozó iratok Adorján Lőrinc (1856-1905) és Frideczky Matild házassága révén kerültek az Adorján család birtokába, főleg a Nógrád megyei Tereskére vonatkoznak. Adorján Boldizsár a XIX. században a szintén Gömör megyei Felsővályon telepedett meg. Így jelennek meg környékbeli birtokos családok (Szeleczy, Simon, Rajczy, Beke, Kolos stb.) az iratanyagban.

Az Adorján és Frideczky anyag mellé Adorján Margit (1884-1968) Szeleczy Árpáddal (1868-1939) kötött házassága révén társul a Szeleczyekre vonatkozó levéltári anyag. A Levéltárban 14 db középkori oklevél Q 420 (DL 107844-107857) alatt kerültek elhelyezésre. Vétel: 1594/1984 OL sz. Tagolódás: Adorján család (1-9. t.), Frideczky család (10-16. t.), Szeleczy család (17-19. t.) Vegyes (20-21. t.). Mindezek az érdeklődő kutatók számára újabb információkat tartalmaznak.

Sajnálatos módon így kiemelkedő személyiségek, akik a családtörténetben és az ASZL dokumentumaiban többszörösen szerepelnek a legújabb generációt képviselve, nem kerülhettek feltüntetésre a családfán. Az utóbbiak közül leányágon az Adorján családból Adorján Emília leszármazottai: ifj. Láng Jenő építész mérnök, és húgai Cecília és Marietta. Zólyomi Judit, az Egyesült Államokba kivándorolt Adorján Magdolna és Mária leszármazottai. A szerteágazó Szeleczy famíliából: báró Szeleczy Márton (aki Győrben az első magyar ispotályt létrehozta), a ma is gyógyító dr. Szeleczy Márton főorvos, Szeleczy Ferenc építész mérnök, a sokszoros magyar bridzs bajnok dr. Szeleczy István jogász leszármazottai István, és Marlen, Szeleczy Méda leánya. Az 1999-ben elhunyt Szeleczy Zita művész (a Magyar Köztársaság Középkeresztje Érdemrenddel kitüntetve), aki szintén a szeleczyi és boczonádi előnevet viselte. Továbbiakban Szeleczy Aladár leányai, Szeleczy Ildikó dr. Hoznek Jánosné, számos művelődéstörténeti kiállítás megalkotója, és kiadványok, könyvek létrehozója, valamint a testvére, Szeleczy Andrea Főris Lajosné könyvtáros, és leszármazottai.

SZELECZKY ANDREA

FÉRJE: FÓRIS LAJOS

LEÁNYUK: DR. FÓRIS ESZTER, FÉRJE: SZERT BÉLA
GYERMEKEIK DR. SZERT BOGLÁRKA,
FÉRJE BAPTISTE MORARD,
SZERT BÍBORKA

SZELECZKY ILDIKÓ

FÉRJE: DR. HOZNEK JÁNOS

FIAIK: HOZNEK GYÖRGY ÉS
DR. HOZNEK ANDRÁS,
FELESÉGE KESZTHELYI KLÁRA
GYERMEKEIK HOZNEK RÉKA ÉS
HOZNEK ÁDÁM

A MAGYAR FILMMŰVÉSZET ÉS SZÍNJÁTSZÁS
KIEMELKEDŐ ALAKJA.

SZELECZKY ZITA

SZÜLŐFALUJA AZ ÓZD MELLETTI NEKÉZSENY

1915–1999

ZÁRSZÓ

E CSALÁDTÖRTÉNETI TANULMÁNY BEFEJEZÉSEKÉNT FONTOS MEGJEGYEZNI, HOGY — TÖRTÉNELMI HÁNYATTATÁSAIK ELLENÉRE — A HÁZASSÁGOKKAL ÖSSZEKAPCSOLÓDÓ FELVIDÉKI KÖZNEMESI CSALÁDOK, MINT A KITERJEDT, TÖBB MEGYÉBEN IS KÉPVISELT SZELECZKY CSALÁD KÜLÖNBÖZŐ ÁGAI TÖBB ÉVSZÁZADON KERESZTÜL JELENTŐS SZEREPET JÁTSZOTTAK A MAGYAR NEMZET POLITIKAI, GAZDASÁGI ÉS KULTURÁLIS ÉLETÉBEN, AMINT AZ A KÜLÖNBÖZŐ DOKUMENTUMOKBAN, TÖRTÉNETI LEÍRÁSOKBAN, LEVÉLTÁRI ÉS EGYÉB MEGYEI ANYAGOKBAN NYOMON KÖVETHETŐ.

MUNKÁNKAT A CSALÁD FIATALABB NEMZEDÉKEINEK AJÁNLVÁ REMÉLJÜK, HOGY TOVÁBB ÁPOLJÁK ÉS KUTATJÁK – LÉLEKBEN NEMES, TETTEIKBEN PÉLDAMUTATÓ – ŐSEIK TÖRTÉNETÉT, A KÜLÖNBÖZŐ LEVÉLTÁRAKBAN MEGTALÁLHATÓ TOVÁBBI ADATOK SEGÍTSÉGÉVEL.

„TISZTELD A MÚLTAT,
HOGY ÉRTHESD A JELENT
ÉS MUNKÁLKODHASS A JÖVŐN.”

GRÓF SZÉCHENYI ISTVÁN

SZAKIRODALMI HIVATKOZÁSOK

1. *Mihályfalusi Forgon Mihály*: Gömör-Kishont vármegye nemes családjai. Kolozsvár 1909. 607. old.
2. *Borovszky Samu*: Magyarország vármegyéi és városai. Bács-Bodrog vármegye. Bp. 1909. 11. köt. 174-175. old.
3. *Fényes Elek*: Magyarország geographiai szótára, melyben minden város, falu és puszta, betűrendben körülményesen leíratik. Pest, 1851.
4. *Nagy Iván*: Magyarország családai... S-Sz. 577.o.
5. *Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltár* 8. dosszié 259.
6. *Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltár* 8. dosszié 259.
7. *Rómer Flóris*: A régi Pest. Bp. 1873. 121. old.
8. *Csuzi Zsigmond*: Evangéliumi három kenyér. Pozsony, 1724.
9. *Pannonhalma, Levéltár* I. 271.
10. *Rómer Flóris*: A régi Pest. Bp. 1873. 121. old.
11. *Wellmann Imre*: A parasztnép sorsa Pest megyében kétszáz évvel ezelőtt tulajdon vallomásainak tükrében. Mezőgazdasági Múzeum, Bp. 1967. 151.old.
12. *Vályi András*: Magyar országnak leírása. Buda, 1796. I. köt. 25.old.
13. *Roszik Mihály*: Az Alberti Evangélikus Iskola története. Alberti 1961. 6. old.
14. *Garas Klára és Jávora Anna művészettörténészek*, barokk kutatók szakvéleménye alapján
15. *Hoznek János dr.*: Családunk története. Kézirat. Szentendre, 1989.
16. *B. Kovács István*: Erkölc és fegyelmezés a felsővályi egyházban a jobbágy-felszabadítás előtt. Hermann Ottó Múzeum évkönyve 24. 1986.
17. *Borovszky Samu*: Magyarország vármegyéi és városai. Gömör és Kis-Hont vármegye. Bp. 1903
18. *Barsi Béla dr.*: <http://www.macse.hu/Matrikuls/Matrikula> 2015..

TARTALOM

ELŐSZÓ	3
A CSALÁD SZÁRMAZÁSA	4
SZELECZ	5
A SZELECZI SZELECZKYEK	7
NEMESI OKLEVÉL	9
SZELECZKYEK PEST- PILIS ÉS HEVES VÁRMEGYÉKBEN	13
SZELECZI ÉS BOCZONÁDI SZELECZKY II.MÁRTON	15
BOCZONÁDI SZELECZKY III MÁRTON	22
SZELECZKYEK GÖMÖR-KISHONT VÁRMEGYÉBEN	28
SZELECZKY ÁRPÁD	38
ZÁRSZÓ	49
SZAKIRODALMI HIVAKOZÁSOK	50

SZELECZKY II. MÁRTON MECENATÚRÁJÁBAN MEGJELENT „LELKI ÉHSÉGET ENYHÍTŐ EVANGÉLIUM...” CÍMŰ KÖTET BELSŐ CÍMLAPKÉPE

